

ESITA

Kí Asueru naõ Vasati bõna kpatan

¹ Kí Asueru gurɔ à kí blè b̀usu m̀en baswεedo awεeswεεplaaanɔa sena zaa India b̀usun ai à gàa pé Etiopia b̀usua. ² V̄εena à be zaa Susa wétedaan ³ à kiblana w̄ε aaḡdee guu à gbãadeenɔ k̄ɔn a ibano kàk̄ɔa n̄ píngi zĩbaa p̄bleea. Pesia k̄ɔn Midião b̀usu z̀ikari bàdeenɔ kú gwe k̄ɔn gb̄ε b̄εdeenɔ k̄ɔn b̀usu gbãadeenɔ. ⁴ À a kpata auziki bítano k̄ɔn a bítake gakuio òd̄oan̄ne ai m̄o swεedo. ⁵ Kè gurɔ beeenɔ p̄apa, à zĩbaa p̄blee kè gb̄ε kè āɔ kú Susan̄ne, k̄inenɔ k̄ɔn talakanɔ n̄ píngi. Wà zĩbaa p̄o blè ai gurɔ swεεplaa à be ua líkpen. ⁶ Wà bisa pura k̄ɔn à búguo d̀òd̀o kondogi t̄anganɔa k̄ɔn bà puraano k̄ɔn bà gaarura'ideenɔ, ben wà lògo kpé wesagba kè wà b̀o k̄ɔn gb̄epunɔa. Vura k̄ɔn kondogi daeb̄onɔ kaena gusararaa kè wà kè k̄ɔn gb̄epuo k̄ɔn gb̄èt̄eo k̄ɔn gb̄è siaao k̄ɔn gb̄è búguoa. ⁷ Wà w̄εe d̀ò̄n̄ne gwe k̄ɔn vura ímib̄onɔ. Ímib̄o p̄inɔ bori doodo píngime. Kína w̄εe p̄i kp̄ám̄ma à ḡè ɔla. ⁸ Kína dīe kè w̄aton gí w̄emirin̄onero. À bè a begwarin̄on̄e āɔ w̄ε kp̄a baadea lán à yezi nà.

⁹ Kí Asueru naõ Vasati zĩbaa p̄blee kè n̄ogb̄en̄on̄e k̄ibe d̄o. ¹⁰ À gurɔ swεεplaaadee zĩ kína p̄ɔ kè nna w̄εea, ben à bè a dogari ḡɔn swεεplaaa kè wà n̄ f̄εe k̄en̄on̄e: M̄euma, Bizita, Abona, Bigita, Abagata, Zeta k̄ɔn Kakasao ¹¹ āɔ m̄óare k̄ɔn a naõ Vasatio k̄ɔn à kí naõ f̀urao kuna, le à à maak̄εe ɔd̄o gb̄en̄on̄e k̄ɔn gbãadeenɔ, zaake n̄ogb̄ε p̄i né n̄ōme. ¹² Kè

kína dogari pìno yā pì ò à naõne, à gí mózi, ben kína pētē kè à fēzi maamaa. ¹³ Kína yā pì ò wéezēri sɔsɔneyādōrinɔne, zaake ègō yā píngi gbekaa gbē kè aõ būsu doka dōɔɔame. ¹⁴ Pesia kōn Midião gbāadee kè aõègō kú à sae gōɔn swεεplaaanɔ tón yè: Kasena, Seta, Adamata, Tasisi, Mεresi, Masena kōn Mεmukāo. Aõmbe à kpàasinɔ ũ. À kpata gbāadeenɔn gwe. ¹⁵ À bènnε: Ma a dogarinɔ zì ma naõ Vasatia kōn yāo, ben à gí mazi. Wé keo diamε? Doka bè diamε? ¹⁶ Ben Mεmukā bè kínane kōn gbāadee pìno: Kí, mbe n naõ Vasati taari kēnnε ndoro, à taari kè gbāadeenɔne kōn n būsu gbē sānda píngio. ¹⁷ Yā kè n naõ pì kè é dagula, nɔgbē píngi é ma aõé kya ká n zānɔn wà be: Kí Asueru bè wà a naõ Vasati sísiare, ben à gí mózi. ¹⁸ Pesia kōn Midião būsu gbāadeenɔ nɔɔ kè aõ n naõ yā pì mànɔ égae yā sí n zānɔla tia. Lé'e'ena kōa kōn zɔkao é ke bíta. ¹⁹ Kí, tó à kēnnε, n yā diε Vasatine àton wée sinle dɔro, n nɔgbē kè deàla kpá kpatan à gēε ũ. Weé yā pì kē Pesia kōn Midião doka kè wè gbororo takada guu. ²⁰ Tó wà yā kè n diε kpàakpa kè n būsu bíta guu píngi, nɔgbēnɔ é bèε lí n zānɔne, nɔ gbāadeenɔ kōn nénɔkparenɔ n píngi. ²¹ Yā pì kà kínane kōn gbāadeenɔ n píngi, ben à kè lán Mεmukā òne nà. ²² Ben à lékpāsā kè būsu kè èε kí bleerímanɔne píngi, būsu kōn būsuo kōn à lákēna boriio, bori kōn boriio baade kōn a boriyāo. À bè gōgbē bé eégō gbāaa blee a ua guu, à boriyān wàgae o ua pì guu.

2

Esita gōna kína naõ ũ

1 Yā beeenɔ gbera kè kí Asueru pɔɔ wèrea, yā kè Vasati kènɛ kɔ̃n yā kè à diɛ à yā musuo e sãnlo. 2 Ben kína ìbanɔ bènɛ: Kí, ò tó wà nɔkparɛ maaanɔ wɛtɛnnɛ. 3 Ñ gběnsinɔ diɛ n b̀usunɔ guu píngi aã nɔkparɛ maaanɔ kakɔ̃a aã mó wà ká n nɔgbɛ̃nɔla Susa kè. N nɔgbɛ̃nɔ gwàri Egai kè wà à fɛɛ kè é ñ gwa kɔ̃n n nɔɔnɔ, weé ñ kɛkɛ kɔ̃n nɔmaablebɔnɔ wásawasa. 4 Nɔgbɛ̃ kè kènnɛɛ é gɔ̃ n naõ ũ Vasati gɛɛ ũ. Yā pì kè kínanɛ nna, ben à zèo lɛ.

5 Yuda kee kú Susa Beyāmi boriimɛ, à tón Mɔdekai, Yairi néme. Simeí kɔ̃n Kisio kú à dezinɔ té. 6 À kú zìzɔ kè Babilɔnu kí Nɛbukanɛza ñ k̀k̀k̀ Yerusalemu kɔ̃n Yudanɔ kí Yekɔniao à tànɔnɔ té. 7 È a desɛ né Adasa kè wè benɛ dɔ Esita gwaa, zaake à de kɔ̃n à dao kuuro. Nɔkparɛ pì kakana maa bensɔ̃ à maa. Kè à de kɔ̃n à dao gà, Mɔdekai à sè a né ũ. 8 Kè wà yā kè kína diɛ pì mà, ben wà gàa kɔ̃n nɔkparɛnɔ paripari Susa wà ñ ná Egainɛ a ɔzì. Ben wà Esita sè wà gàao kíbe kína nɔgbɛ̃nɔ gwàri pìnɛ. 9 Nɔkparɛ pì kènɛ maa, ben à gbɛ̃kɛɛ kènɛ à bè wà à kɛkɛ kɔ̃n nɔmaablebɔnɔ wásawasa gɔ̃ɔ, wà p̀b̀ble maaa kpáa. À kíbe nɔkparɛ kè à sè gɔ̃n swɛɛplaaanɔ kpàa, ben à kpé maaa kpàa kína nɔgbɛ̃nɔ bɛ. 10 Esita e a borii ke a bɛ b̀usu o gbɛ̃kenɛro, zaake Mɔdekai bènɛ àton tó gbɛ̃kee d̃ɔro. 11 Lán guu e dɔɔ nà Mɔdekai ègɔ̃ kína nɔgbɛ̃nɔ bɛ gáale zé sɔ, lɛ à e àgɔ̃ Esita kuuna d̃ɔ kɔ̃n yā kè èe à leeo.

12 Ai nɔkparɛnɔ zé e wàgɔ̃ gá i kɔ̃n kí Asueruo, séto aã yā kè wà diɛñnɛ ke g̃ia ai mɔ kuri awɛɛplaa. Wègɔ̃ nósi kè wà kè kɔ̃n lí'ɔ gū nnannaao kɛɛímma ai mɔ swɛɛdo, ben wègɔ̃ ñ kɛkɛɛ kɔ̃n tuaenɔ kɔ̃n nɔgbɛ̃ m̀k̀k̀k̀ebɔnɔ ai mɔ swɛɛdo. 13 Nɔkparɛ kè kína bè

ina kàa, kí naõno be pò kè à gbèka píngi wè kpáa à gáome. ¹⁴ È gá uusie à su kí naõno be kongo gwàri kè wè bene Sasagaza kè wà à fèe kè fáandi. Àmbe è ɔ liga kí no yìgisai pìnozi. È e à eara à gá kína kiiia doro, séto à yā kà kína pìne à à sisi do baasiro. ¹⁵ Kè ina kà Abiaili né Esita kè à desē Mɔdekai à sè né ũu pia, èe pòke gbekaro, séde pò kè kína no gbēno gwàri Egai pì òne baasiro. Esita yā kà gbē kè aõ wée siàlenone ń píngi. ¹⁶ Kína kíblena wè swεεplaadee guu wà gāao à be mɔ kuride Tεbe guu. ¹⁷ Kína ye Esitazi de a no kpaaanola ń píngi. À yā kàne, à kène maa de nokpare kpaaanola ń píngi, ben à kí naõ fura kùne à à diε a no Vasati gēε ũ. ¹⁸ Ben kína pì zĩbaa pòblee kè à gbāadeeno kōn a ìbano kàkōa Esita sena yā musu. À diε kè wà zĩbaa bíta ke, ben wà à kpàakpa kè bùsu kōn bùsuo, ben à gba dà gbēnoε à gē ɔla.

Mɔdekai kōn Amanao

¹⁹ Nokpareno kakōana gēn plaadee Mɔdekai vēena kibe gānu guu. ²⁰ Esita e a be bùsu ke a boriyā o gbēkee mào lán Mɔdekai òne nà. À tē Mɔdekai yāzi lán ègō keε nà zaa gurɔ kè èe à gwaa. ²¹ Kè Mɔdekai vēena kibe gānu guu le, kí Asueru dogari zédākpari gōon plaaano pɔɔ fè kínazi, ben aõ lé kpàkōsōzi wà à de. Aõ tón yè: Bigitana kōn Tεresio. ²² Kè Mɔdekai yā pì kpāi mà, à ò kína naõ Esitane, ben Esita ò kīnane kōn Mɔdekai tóo. ²³ Wà yā pì gwàgwa wà è yāpurame, ben wà gōon plaaa pìno lògo lía aõ gà. Wà yā pì kè bùsu gīayākenano takadan kína wáa.

3

¹ Yã beeno gbera kí Asueru Amɛdata né Amana, Agaga borii gwena kàara à à gbà gbãa, à vɛkii kè de a gbãade daano pínɡi póláa kpàa. ² Kína ìba kè aõ kú à be gãnu guuno è dae ní puua wà mì sie Amanane lán kína diè nà, mɔde Mɔdekai è dae a puua à mì sienero. ³ Ben kína ìba pìno Mɔdekai là wà bè: À kè dia nées kína yã maroo? ⁴ Lán guu e doo nà aõègõ oone le, mɔde è ní yã daro, à bè Yudan a ũ. Ben aõ ò Amanane le wà e wà dõ tó eé Mɔdekai yãkɛna pì f̃. ⁵ Kè Amana è Mɔdekai è dae a puua à mì siearero, ben à pɔ f̃. ⁶ Kè wà Mɔdekai borii òne, à mèn do dena kène néngo, ben è zé wetee à Mɔdekai bori Yuda kè aõ kú Asueru bùsu guuno kaate ní pínɡi.

Amana lékpakõsõna Yudanzi

⁷ Kí Asueru kíblena wè kuri awɛɛplaadeen à mɔ káaku Nisã guu, Amana gbè kè wè be purimu là, le à mɔ kè eé yã pì kea dõ kõn à gurɔo. Ben yãgbekana pì bò mɔ kuri awɛɛplaa kè wè be Ada guu. ⁸ Ben Amana bè kí Asuerune: Bori kee kuu à gbẽno fãakõa bori pãndenɔ té n bùsu pariino guu pínɡi. Aõ feɛakaarayãno bò doodo kõn bori kpaaano pɔo, aõè n doka daro. Èe kõ sío ò ní tó teero. ⁹ Kí, tó à kènnɛ nna, ò yã diɛ le wà ní kaate, mé kondogi tɔn wàa plaaa kpá n ɔ'uterinɔa aõ ká n auzikikaekiin. ¹⁰ Kína a tãnga sèedakebo bò à kpà Amɛdata né Amana, Agaga bori Yudanɔ zanguri pì ¹¹ à bè: Ñ ke borii pìne lán à kènnɛ maa nà, ògõ kondogi pì kúna n pɔ ũ.

¹² Mɔ káaku gurɔ kuri awɛɛ'aagõdee zĩ Amana kína takadakẽrinɔ sisi. Aõ yã kè Amana diè kína

ìbanɔ kɔ̃n kína kè aɔɔ kú bùsu kɔ̃n bùsuonɔ, bori kɔ̃n boriio gbãadeenɔne dà takadan. Aɔɔ kè bori kɔ̃n boriionε, baade kɔ̃n a yão, bùsu kɔ̃n bùsuo kɔ̃n à takadakēna boriio. Aɔɔ kè kɔ̃n kí Asueru tóo, ben aɔ à sèeda kè takada pìà kɔ̃n à tãngao. ¹³ Aɔ takada pìnɔ nà zìrinɔne ñ ɔzĩ aɔ ñ gbáε kí bùsu parideenɔ guu. Takada pì guu wà bè wà Yudanɔ dεdε wà ñ kaate wà ñ borii bɔ, né féte gbēnsi, gɔgbēnɔ kɔ̃n nɔgbēnɔ gurɔ doo guu, mɔ kuri awεεplaade Ada gurɔ kuri awεε'aagɔdee zĩ, wà ñ pónɔ nakɔa. ¹⁴ Weé yã kè à diε pì takada kpāsã bùsu kɔ̃n bùsuo píngi lε àgɔ dε doka ũ, weé à kpàakpa kε bori píngine lε aɔgɔ kú soru guu gurɔɔ pì zĩ. ¹⁵ Zìrinɔ wà wà gàa gɔɔ yã kè kína diε pì yãnzĩ, ben wà à kpàakpa kè Susa wétεdaan. Kína kɔ̃n Amanao vèε aɔɔε í séε. Susadeenɔ sɔ bídi kè yã pìà.

4

Mɔdekai wéεkena Esitaa lε à lé da yãn

¹ Kè Mɔdekai yã kè wà kè pì mà, à a pókāsãanɔ gà à kè, ben à pɔsia utanɔ kùàla à túbu gbè a mià, ben èe lili oo wéte guu èe wēnda ó gbāaa dɔɔ. ² À gàa ai kíbe gāale, zaake gbēke è fɔ à gē kíbe gānu guu kɔ̃n pɔsia utanɔ danaro. ³ Wà yã kè kína diε doka ũu pì kpàakpa kè bùsu kɔ̃n bùsuo píngi, ben Yudanɔ nà ɔɔɔnnaa maamaa baama píngi kɔ̃n léyinao. Aɔɔε wéε'i kwεεε aɔɔε sósobi ɔɔ dɔɔ. Aɔ gbē paridee pɔsia utanɔ kùnlá aɔ túbu gbè ñ mìnɔa.

⁴ Kè Esita ìba nɔgbēnɔ kɔ̃n gɔgbēnɔ mò wà òne, à nòse yàka maamaa. À pókāsãanɔ kpāsã Mɔdekaine à da pɔsia utanɔ gbèn, mɔde èe we à sìro. ⁵ Ataka

kè wà à fèe kèn dogari kè kína dìe àgõ kú Esita sae ũ. Esita à sísì à à zì Mòdekaia à gá à à lá: Bó yā bé à sù? Bóyānzin èe kèe lèzi? ⁶ Ataka bò kíbe gāale à Mòdekai lè. ⁷ Mòdekai yā kè à à lee tōkèe píngi, ben à kondogi kè Amana bè é ká kína auzikikaekiin Yudanɔ dedena yānzi lé òne papana. ⁸ À yā kè wà dìe Yudanɔ dedena yā musu kè wà à kpàakpa kè Susa takada kpàa dɔ lè à dɔa Esitanɛ à à bɔkɔte kenɛ. À bè à o Esitanɛ à gá kína kiia à kúe kenɛ à wée kea a gbēnɔ yā musu. ⁹ Ataka tà à yā kè Mòdekai ò tōkè Esitanɛ.

¹⁰ Ben Esita bène à gá à yā kè o Mòdekaine: ¹¹ Kína ìbanɔ kɔn a bùsu gbēnɔ dɔ́ n píngi kè tó gɔgbē ke nɔgbē sò kínazi à kpé guu, tó èe à sísiro, doka kuu mèn dome. Wè adee demɛ, tó èe ke kína a vura gò dò adee lè à e àgõ kuu baasiro. Mapi sɔ́, à kà gurɔ baaakuri kè wèe ma sísi mà gá kína kiiaro. ¹² Kè à gāa à Esita yā pì tōkè Mòdekaine, ¹³ ben Mòdekai èara à lékpāsā kènɛ à bè: Ntongɔ́ daa mbe né bɔ ndo Yudanɔ té n kuuna kíbe yānzìro. ¹⁴ Tó n yītèna gurɔ kè taka guu, dɔnle é bɔ gukea à Yudanɔ mì sí à n bɔ. Mpi kɔn n de bēdeenɔ sɔ́ é gaga. Tó gurɔ kè taka yānzin n gɔ́ kína naõ ũzi, dé bé à dɔɔ? ¹⁵ Ben Esita lékpāsā kè Mòdekaine à bè: ¹⁶ N gá n Yuda kè aɔɔ kú Susanɔ kakɔa n píngi, à lé yi ma yā musu. Àton pɔ́ blero àton í miro gurɔ aagɔ́ fāantē kɔn gwāavio. Mapi kɔn ma ìbanɔ wé lé yi lè se. Beee gbera mé gá kína kiia, baa tó má gana zé vīro. Tó mé game, mà ga. ¹⁷ Ben Mòdekai tà à yā kè Esita òne kè píngi.

5

Esita wéekena kínaa

¹ À gurɔ aagɔdee zĩ Esita a kí naɔ bisanɔ yì, ben à gàa à zè kíbe ua guu kpé kè à kún kpelea. Kína vɛena kiblekitaa kpé guu gwe, à ae dɔna kpelea. ² Kè à a naɔ Esita è zena kpelea, à pɔɔ kèa nna, ben à a vura gò kè à kúna d̀a. Esita s̀zi, à ɔ z̀ à gò pì léa. ³ Kína à là à bè: Esita, bó n̄ yezi? Bón n̄e gbekaamaa? Baa ma kpata kpadoome mé kpámma. ⁴ À wèàla à bè: Kí, tó à kènne maa, n̄ Amana sísi p̀blee kè m̄e keenneea gb̀a. ⁵ Ben kína bè wà mó k̄n Amanao ḡɔ, le aɔ gá wà yá kè Esita gb̀ka pì ke. Ben kína k̄n Amanao gàa le wà p̀blee kè Esita k̀nne pì ble.

⁶ Kè aɔɔe w̄e mii, kína Esita là à bè: Bón n̄e w̄e kee maa? Mé kenne. Yá kporeen n̄e gbekaamaa? Baa ma kpata kpadoome mé kpámma. ⁷ Esita wèàla à bè: Yá kè m̄e w̄e kemmaan yè. ⁸ Kí, tó ma n̄ p̄nnaa è, tó à k̀nne, n̄ yá kè m̄e w̄e kemmaa kem̄e, à mó à p̀blee kè mé keare ziaa ble, mé yá kè n̄ ma lazi ōnne.

⁹ Kè Amana b̀ zĩ beeeea, à pɔɔ kè nna èe yáa d̀ɔ. M̀de kè à M̀dekai è kíbe ḡanu guu èe f̄earero èe v̄ia kearero, ben à p̄ f̄zi. ¹⁰ À a z̄inda k̀ à tà be. Kè à a gb̄ennanɔ sisi k̄n a naɔ Zer̄esio, ¹¹ ben èe ìa d̀a a auziki bíta k̄n a néḡgb̄e pariinɔ yá musu. À bè kína a gwena k̀ara à a gba gb̀aa de à iba kpaaanla k̄n gb̀adeenɔ n̄ píngi. ¹² À bè d̀: Mámbe mado kè kína naɔ Esita ma sisi à p̀blee kè m̄e k̄n kínao. À èara à ma sisi mà p̀ ble k̄n kínao zia d̀. ¹³ Baa k̄n beeeo tó ma Yuda bori M̀dekai è v̄ena kíbe ḡanu guu, yá beeenɔ píngi è kem̄e p̀ke ũro. ¹⁴ Ben à naɔ

Zeresi kōn à gbēnnanɔ bène: Ñ tó gbēnɔ lí péenne à lezĩ kà gàsásuu baplaa akuri, ñ wée ke kínaa zia kōngɔ à n gba zé ñ Mɔdekai logoa, né gbasa ñ gá kōn kínao pó ble kōn pōnnaao. Yá pì kà Amanane maamaa, ben à lí pì pèe.

6

Bèekaarana Mɔdekaine

¹ Gwāavĩ beea kína e fɔ à ii òro. Ben à bè wà mó kōn a bùsu gīayākenanɔ takadao. Wà à kyó kènɛ, ² ben wà Mɔdekai yā è gwe, lán kína dogari zédákpari gōn plaaanɔ Bigitana kōn Teresio lé kpàkōsōzi nà, ben Mɔdekai bòo. ³ Kína a ìbanɔ là à bè: Wà Mɔdekai bèe kàara wà à gbà gbāaa yā pì yānzi diamɛ? Aɔ wèàla wà bè: Wèe yāke kenero. ⁴ Ben kína bè: Dé bé à kú ua guu gwee? Àe sō Amana gè kíbe ua guu gō le à Mɔdekai logona lí kè à pèe pìà yā onɛ. ⁵ Ben kína ìbanɔ wèàla wà bè: Amana bé à kú uan gwe. Ben kína bè à gē. ⁶ Kè à gè, kína à là à bè: Bón weé ke gōgbē kè má yezi mà à gwena kaaranɛ? Amana laasuu lè à bè: Dén kína yezi à bèe kaaranɛ de mapilaa? ⁷ Ben à wèàla à bè: Tó n yezi ñ gbē bèe kaara, ⁸ weé kína gumusu kè n dà yā sé wà móo kōn n sō kè wà kífura kùao. ⁹ Ñ gumusu pì kōn sō pìo kpá n gbāade bèedeennɔ gbē mèn dooa, à gumusu pì da gbē kè n yezi ñ à bèe kaaraanɛ à à di sōa àgō té à ae wéte zédaanɔ guu àgō pūtā àgō bee: Len kína è ke gbē kè à yezi à à bèe kaaranɛ. ¹⁰ Ben kína bène: Ñ gá ñ gumusu pì sé gō kōn sōo lán n ò nà, ñ yā pì ke Yuda bori Mɔdekai kè ègō vēena ma be gānu guunɛ. Ñton yā kè n bè wà kenɛ pì ke tóro.

11 Amana gaa à gumusu pì sè kɔn sɔ pìo à sùo. Ben à gumusu pì dà Mɔdekainɛ à à dì sɔa, à té à aɛ wéte zédaano guu, èe pùtāa à bè: Len kina è ke le gbɛ kè à yezi à à bèe kaaranɛ. 12 Kè aɔ sù, Mɔdekai gaa à vèe kibe gānu guu, ben Amana ɔ kù a wéea à tà be kɔn ɔɔɔɔ. 13 À yā kè a lee tɔkè a naɔ Zerɛsinɛ kɔn a gbɛnnano n pīngi. Ben à lédamhari pino kɔn Zerɛsio bène: Zaake Mɔdekai kè nɛe kēsāazi pì né Yuda boriime, né à fɔ doro, eégɔ gbāaa bleemmamɛ. 14 Gurɔ kè aɔɔe yā pì oonɛ, kina dogari kè wà n fɛe kèno kà, ben aɔ à sè kpakpaa aɔ gāao póblee kè Esita kèa.

7

Amana logona lía

1 Ben kina kɔn Amanao gaa pò ble kɔn Esitao. 2 Gurɔ kè aɔɔe wɛɛ mii à gurɔ plaadee pì zī, ben kina Esita là à bè: Esita, bón né wéee kemaa? Mé kenne. Yā kpāreen nɛe gbekaamaa? Baa ma kpata kpadoo mé kpámma. 3 À wèàla à bè: Tó ma n pɔnnaa è bensɔ yā pì kànnɛ, n tó màgɔ kú wèndio. Wéekɛɛ kè má kèmmaan gwe. N tó ma gbɛno gɔ wèndi vī. Yā kè má gbèkan gwe. 4 Zaake mapi kɔn ma gbɛno, wà diɛ kè wà wa dɛdɛ wà wa kaate wà wa borii bɔmɛ. Tó wèe wa yaa zòno ũ yāme, le má yītena. Nawēa beee taka e ká mà ĩa dammaro. 5 Ben kina à là à bè: Démɛɛ? Dé bé eé fɔ à ze kɔn yā beee taka bori kenaoee? 6 À wèàla à bè: Amana vāii kèn ibee kè zàwaguu pì ũ. Swè kè Amanan kina kɔn a naɔ pìo yā musu. 7 Kina fèe a wéela pɔfɛ guu à gāa líkpen a ua guu. Amana sɔ gò gwe kɔn Esitao, ben Amana e

musu lán à kèare maa nà. À kē kōn ma tóo à ma tānga sèeda kea, zaake takada kè wà kè kōn ma tóo wà ma tānga sèeda kèa gborona vīro. ⁹ Gwe gōo aō kína takadakērinō sisi. Mō aagōde Sivā gurō baro awēē'aagōdee zīn aō yā kè Mōdekai diē Yudanōne kōn kína ìbanō kōn kínanō kōn būsū gbāadeenō kè píngi būsū mèn baswēedo awēeswēēplaaanōne sēna zaa India būsūn ai à gàa pé Etiopia būsua. Aō takada kè būsū kōn būsuo kōn ń lákēna boriiio, bori kōn boriiio kōn ń yāo. Aō takada kè Yudanōne kōn ń lákēna takao kōn ń boriyāo dō. ¹⁰ Mōdekai takada kè kōn kí Asueru tóo à kína tānga sèeda kèa à takada pìnō nà zīrinōne ń zī, ben aō di sō bàalēri kè aō bō kína sō gānu guunōa aō gāao.

¹¹ Yā kè kína diē pì Yuda kè aō kú wéte kōn wéteonō gbà zé aō kō kakōa aō gí kōn ń zīndao. Tó borii ke būsū zīkpeē ke lèémma kōn ń néno kōn ń nōgbēnō, aō ń dēde aō ń kaate aō yāányo aō ń pónō sēē. ¹² À ń gbá zé aō beee ke kí Asueru būsūnō guu píngi mō kuri awēēplaade Ada gurō kuri awēē'aagōdee zī. ¹³ Wà yā kè à diē pì takada kpāsā būsū kōn būsuo píngi doka ũ. Wà à kpàakpa kè bori píngine lē Yudanō gō kú soru guu aō yā yá ń ibeenōa zī beee yānzi. ¹⁴ Kína yādiena pì yānzin zīri pìnō kè kpakpaa dina kína sō bàalērinōa aō gāa. Bensō wà yā pì kpàakpa kè Susa wétedaan. ¹⁵ Mōdekai bō kibe à kibe pó pura kōn pó búguo dana, à kífura bíta kè wà pì kōn vuraō kuna. À táaru bisa gumusu tēaa dana dō, ben Susadeenō guda kè kōn pōnnaao. ¹⁶ Guu pù Yudanōne zī beee, aōe pōnnaa keē kōn yáadōo, zaake wà ń gbá gbāaa. ¹⁷ Būsū kōn būsuo wéte kōn

wétεo, guu kè kína yā diena pì kàn píngi Yudano
 ponnaa kè kǎn yáadɔɔo aǎ zǐbaa kè kǎn póbleniao.
 Bori pǎndenɔ gǔ Yudano ũ pari, kè vīa n̄ kū Yudano
 yā musu yǎnzi.

9

Yudano zǐblena n̄ ibεεnɔ

¹ Mɔ kuri awεεplaade Ada guro kuri
 awεε'aagɔdee zǐn yā kè kína diε keguroɔ ũ. Zǐ
 beean Yudano ibεεnɔ wée dɔzi yā kè aǎ gbāa mɔ
 Yudanɔnε, mɔde yā pì liε kpεεgǎnda, ben Yudano
 gbāaa mò n̄ ibεεnɔnε. ² Kí Asueru būsuno guu píngi
 Yudano kǎ kǎkǎa fáandi kè aǎo kún lε wà léε gbē kè aǎ
 à zaaa kpàkǎsǎnzinɔa. Gbēkee e fǎ à n̄ furo, zaake
 bori pǎndenɔ vīa kè n̄ne n̄ píngi. ³ Būsu gbāadeenɔ,
 kí ìbanɔ kǎn kǐnenɔ kǎn à zǐkerinɔ n̄ píngi zè Yudano
 kpεε, kè aǎoε vīa keε Mɔdekainε yǎnzi. ⁴ Mɔdekai
 bèε vī kǐbε, ben à tó dà būsu píngila, zaake à gbāaa e
 kaara.

⁵ Yudano n̄ ibεεnɔ dède kǎn fēεdaao aǎ n̄ káate n̄
 píngi aǎ n̄ pɔyezi kè n̄ zanguri pìnɔa. ⁶ Aǎ gǔgbēnɔ
 dède Susa wétεdaan gǔɔn wàa plaa kpé basɔɔro. ⁷ Aǎ
 Pasandata kǎn Dalafɔo kǎn Asapatao ⁸ kǎn Poratao
 kǎn Adaliao kǎn Aridatao ⁹ kǎn Pamasatao kǎn Ari-
 saio kǎn Aridaio kǎn Vaizatao dède dɔ. ¹⁰ Gbē pìnɔ
 né Amεdata né Amana, Yudano zanguri né gǔgbē
 gǔɔn kurinɔmε. Baa kǎn beeeo aǎoε ɔ ke n̄ pǎkearo.

¹¹ Guro dǎnkǎ pì zǐ wà gbē kè wà n̄ déde Susano
 pari lé gbà kǐnane. ¹² Ben à bè a naǎ Esitanε: Yudano
 gǔgbēnɔ dède Susa kè gǔɔn wàa plaa kpé basɔɔro kǎn
 Amana né gǔgbē gǔɔn kurinɔ. Bón aǎo kè ma būsu
 kpaaanɔ guu sεε! Yā kpareen néε wée keema dɔɔ?
 Mé kenne. Bó yǎn néε gbekaamaa? Mé kpámma.

13 Esita wèàla à bè: Kí, tó à kènne maa, ò Yuda kè aõ kú Susa kènɔ gba zé aõ yā kè ñ diè aõ ke gbàa ke zia dɔ, wà Amana négɔgbē gɔɔn kuri pinɔ logo lía.

14 Kína bè, wà ke le. Wà à kpàakpa kè Susa, ben wà Amana né pinɔ gè lògologo. 15 Yuda kè aõ kú Susanɔ kɔ kàkɔa Ada gurɔ gēro dosaidee zī, ben aõ gɔgbēnɔ dèdè dɔ gɔɔn wàa do kpé basɔɔro. Baa kɔn beeeo aɔɔe ɔ ke ñ pókearo.

16 Yuda kpaaa kè aõ kú kína búsunɔ guunɔ ñ píngi kɔ kàkɔa le wà gí kɔn ñ zīndao aõ bɔ ñ ibeenɔ yān, ben aõ ñ zanguri pinɔ dèdè gɔɔn bɔɔ basiiḡɔ sɔɔro sai. Baa kɔn beeeo aɔɔe ɔ ke ñ pókearo. 17 Aõ yā pì kè Ada gurɔ kuri awɛɛ'aagɔdee zīme, à gurɔ gēro dosaidee zīn aõ kámma bò. Aõ gurɔ pì diè zībaa ũ le wà zībaa póblee ke wà pɔnnaa ke gurɔ pì.

18 Yuda kè aõ kú Susanɔ kɔ kàkɔa à gurɔ kuri awɛɛ'aagɔdee zī kɔn à gurɔ gērodosaidee zīo, ben aõ kámma bò à gurɔ gērodee zī. Aõ gurɔ pì diè zībaa ũ le wà zībaa póblee ke wà pɔnnaa ke gurɔ pì. 19 Beee yānzin Yuda búbari kè aõ kú lakutu guunɔ è zībaa pì ke Ada gurɔ gēro dosaidee zī aõ zībaa póblee ke wà pɔnnaa ke, aɔè póblee dakɔne.

Purimu zībaa diena

20 Mɔdekai yā pinɔ kè takada guu, ben à kpàsā Yuda kè aõ kú kí Asueru búsu guunɔne ñ píngi, gbē kè aõ kú kīinɔ kɔn gbē kè aõ kú zānɔ ñ píngi. 21 À diénne kè aɔgae zībaa pì ke wè kɔn wèo Ada gurɔ gēro dosaidee zī kɔn à gurɔ gērodee zīo. 22 Gurɔ pinɔn Yudanɔ bɔna ñ ibeenɔ ɔzī zībaa ũ. Mɔɔ pì guu aõ pɔsīaa liè pɔnnaa ũ, aõ sósobikena liè zībaakena ũ. Aɔgae zībaa pì ke gurɔ pinɔ zī, aɔgae zībaa póblee ke wàgae pɔnnaa ke, aɔgae póblee dakɔne, aɔgae gba

da takaasideenone. ²³ Yudanɔ zè kɔn yã kè Mɔdekai kèñneɔ, ben zĩbaa kè aɔɔ kè pì gɔ́ñne fεεakaarayã ũ.

²⁴ Amεdata né Amana, Agaga bori Yudanɔ píngi zanguri à zaaa kpàkɔsɔ́nzi à n̄ dede, ben à gbè kè wè sísi purimu gbèka le à e à n̄ fu à n̄ dede. ²⁵ Mɔde kè kína yã pì asii mà, à yã diε takada guu, le à zaaa kè à à lé kpàkɔsɔ́ Yudanɔzi pì wí à musu. Ben wà à lògo lía kɔn a négɔgbēnɔ ledo. ²⁶ Beee yãnzi wè gurɔɔ pìnɔ sísi Purimu, zaake gbè kè à là tón gwe. Yã kè Mɔdekai kè takada pì guu kɔn yã kè à n̄ léno yãnzin ²⁷ aɔ sì kè wà zĩbaa ke gurɔ plaaa pìnɔ guu wè kɔn wèo. Aɔ bè m̄pìnɔ kɔn n̄ n̄nɔ kɔn gbè kè aɔ nàmmanɔ é gí zĩbaa pì keziro, wàgae ke à gurɔɔa lán wà kè lán nà. ²⁸ Wè kɔn wèo gurɔɔ pìnɔ yã gae dɔ́ngu, aɔgae à zĩbaa ke uale kɔn ualeo wéte kɔn wéteo b̀usu kɔn b̀usuo, le Purimu zĩbaa pì tón mì de Yudanɔ kiiaro yãnzi, à kegurɔɔ tón yãa n̄ boriinɔaro.

²⁹ Kína naɔ Esita, Abiaili né takada plaadee kè kɔn a ikoo píngi Purimu yã musu, à gbãaa kpào takada kè Yuda bori Mɔdekai kèa. ³⁰ Mɔdekai takada pì kpàsã Yuda kè aɔɔ kú kí Asueru b̀usu mèn baswεedo awεεswεεplaaa guunone. À kuuna aafia làakario kpaena yã óñne, ³¹ ben à Purimu zĩbaa pì diε a gurɔɔa, lán àpi kɔn kína naɔ Esitao diεñne nà, lán aɔpìnɔ s̄ sì wà ke nà kɔn n̄ boriinɔ n̄ kpeε kɔn léyinao kɔn ó dɔɔo. ³² Yã kè Esita diε pì gbãaa kpà Purimu doka pìnɔa, ben wà kè takadan.

10

Kí Asueru kɔn Mɔdekaio yã

¹ Kí Asueru tò gbě kẹ aǎ kú a bǔsu guunǔ pínɡi kǔn ísia luannǔ tángba kpáawa. ² Yǎ bíta kẹ à kẹnǔ kǔn à ikokeyǎnǔ kẹna Midiǎnǔ kǔn Pesianǔ kínanǔ gǐayǎkẹnanǔ takadan. Lán kína Mǔdekai gbà gbāaa à gǔ gběnsi ũ nà, à yǎ kú takada pì guu dǔ. ³ Yuda bori Mǔdekain kí Asueru kpàasi ũ. À tó bǔ Yudanǔ té bensǔ à yǎ kà nǐ gbě parideen, zaake à a gběnǔ aafia wète, ben à kuuna nna zé kẹkẹ a borii pìnǔnẹ.

Luda yá takada kǝn Bokobaru yǎo
The New Testament and portions of the Old Testament
in the Bokobaru language of Nigeria

copyright © 2005 SIM International

Language: Bokobaru

Translation by: SIM

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-09-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

c31548a1-5316-53c2-be42-674e0e4c5ae5